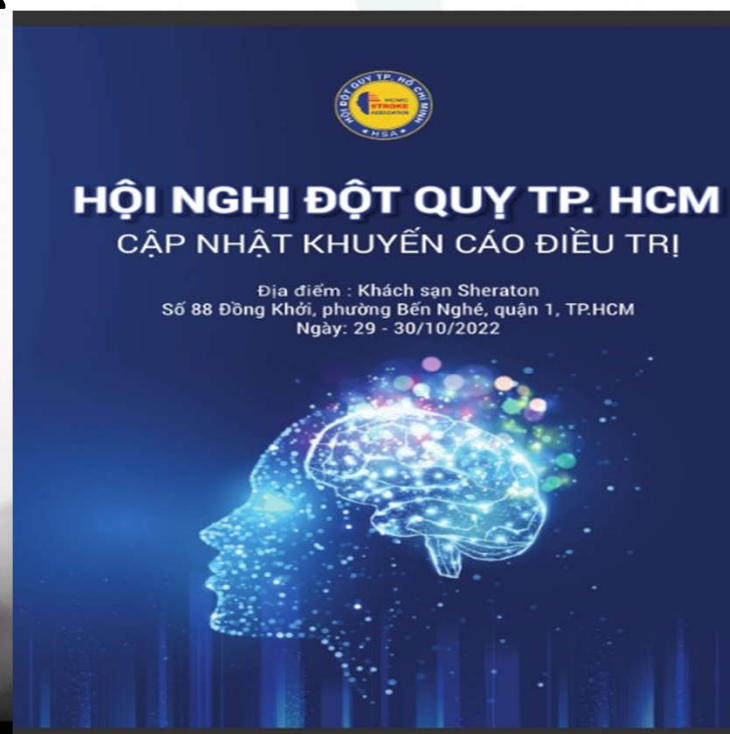

Mừng Ngày
Nhà giáo Việt Nam
20-11

Cập nhật khuyến cáo điều trị và phòng ngừa **ĐỘT QUỴ NÃO**

Bs Nguyễn Thị Ánh Hồng

The NEW ENGLAND JOURNAL of MEDICINE

ORIGINAL ARTICLE

Global, Regional, and Country-Specific
Lifetime Risks of Stroke, 1990 and 2016

1 in 4 of us will have a stroke.

DON'T BE

- In 2016, the global lifetime **risk of stroke** from the age of 25 years onward was approximately 25% among both men and women.
- There was geographic variation in the lifetime risk of stroke, with the highest risks in East Asia, Central Europe, and Eastern Europe.

Gánh nặng của ĐỘT QUY

- Mỗi năm trên thế giới có 14 triệu người bị đột quy và 6 triệu người tử vong do đột quy.
- Ở một số nước, tử vong do đột quy đứng hàng thứ nhất, vượt trên nguyên nhân tim mạch, trong đó có Trung quốc, Việt nam
  - Nam: tử vong do đột quy > K tiền liệt tuyến
  - Nữ: tử vong do đột quy > K vú
- Khiến 80 triệu bn sống trong tình trạng tàn phế

TIME IS BRAIN

BE·FAST

Balance

Sudden loss of balance?

Eye

Vision loss in one or both eyes?

Face

Smile! Does one side droop?

Arm

Hold both arms up. Does one drift downward?

Speech

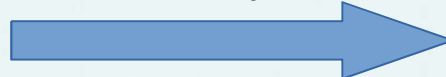
Slurred speech or difficulty speaking?

Time

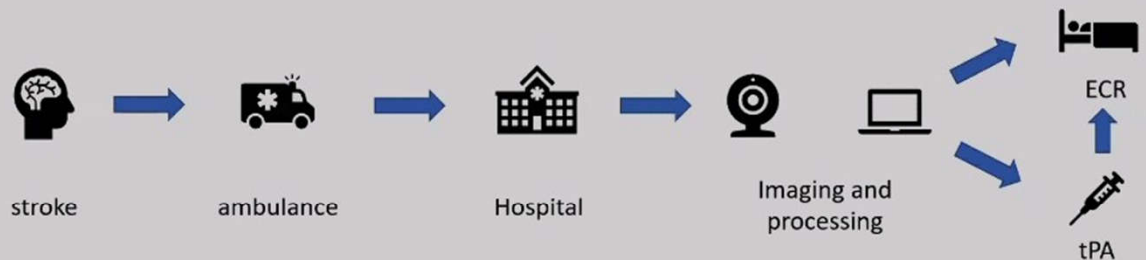
If you observe any of these signs, call 9-1-1 immediately

Tiêu sợi huyết 0-4,5h

Lấy huyết khối động mạch < 6h

Current 'classical' treatment

Aim to look at factors which can lead to improved outcome

Tiêu sọi huyết

- Các chỉ định:
  - Tuổi ≥ 18 tuổi
  - Thời gian khởi phát đột quy đến khi dùng thuốc $< 4,5h$
  - Chẩn đoán nhồi máu não cấp với $4 < \text{NIHSS} < 22$
  - Không có hình ảnh xuất huyết não trên CT hoặc MRI.

Chống chỉ định tiêu sợi huyết

- 1. Các triệu chứng(TC) khởi phát đột quy >4,5 giờ hoặc không chắc chắn về thời gian
- 2. Khởi phát có co giật
- 3. Không chụp CT sọ không cản quang hoặc có bằng chứng chảy máu trên CT sọ não
- 4. Các TC đột quy gợi ý xuất huyết dưới nhện mặc dù CT sọ não bình thường
- 5. Hình ảnh CT sọ: Nhồi máu não lớn (> 1/3bán cầu)
- 6. Bệnh nhân có khiếm khuyết TK lớn (điểm NIHSS > 22)
- 7. Chấn thương hoặc chảy máu tiến triển
- 8. Tiền sử đột quy, chấn thương đầu nặng, nhồi máu cơ tim hoặc phẫu thuật sọ não trong 3 tháng gần đây
- 9. Có tiền sử xuất huyết não
- 10. Tiền sử chảy máu tiêu hoá, tiết niệu trong vòng 21 ngày
- 11. Tiền sử chấn thương lớn hoặc phẫu thuật lớn trong 14 ngày
- 12. Chọc dò tủy sống hoặc động mạch ở nơi không ép được trong 7 ngày
- 13. Có bệnh lý nội sọ (dị dạng động tĩnh mạch, túi phình)
- 14. Có bất thường về đường huyết (< 50mg/dl hoặc > 400mg/dl)
- 15. Số lượng tiểu cầu < 100.000mm³
- 16. HA không kiểm soát được (HA tâm thu > 185mmHg hoặc HA tâm trương > 110mmHg)
- 17. Điều trị thuốc chống đông gần đây với INR > 1.5 giây
-

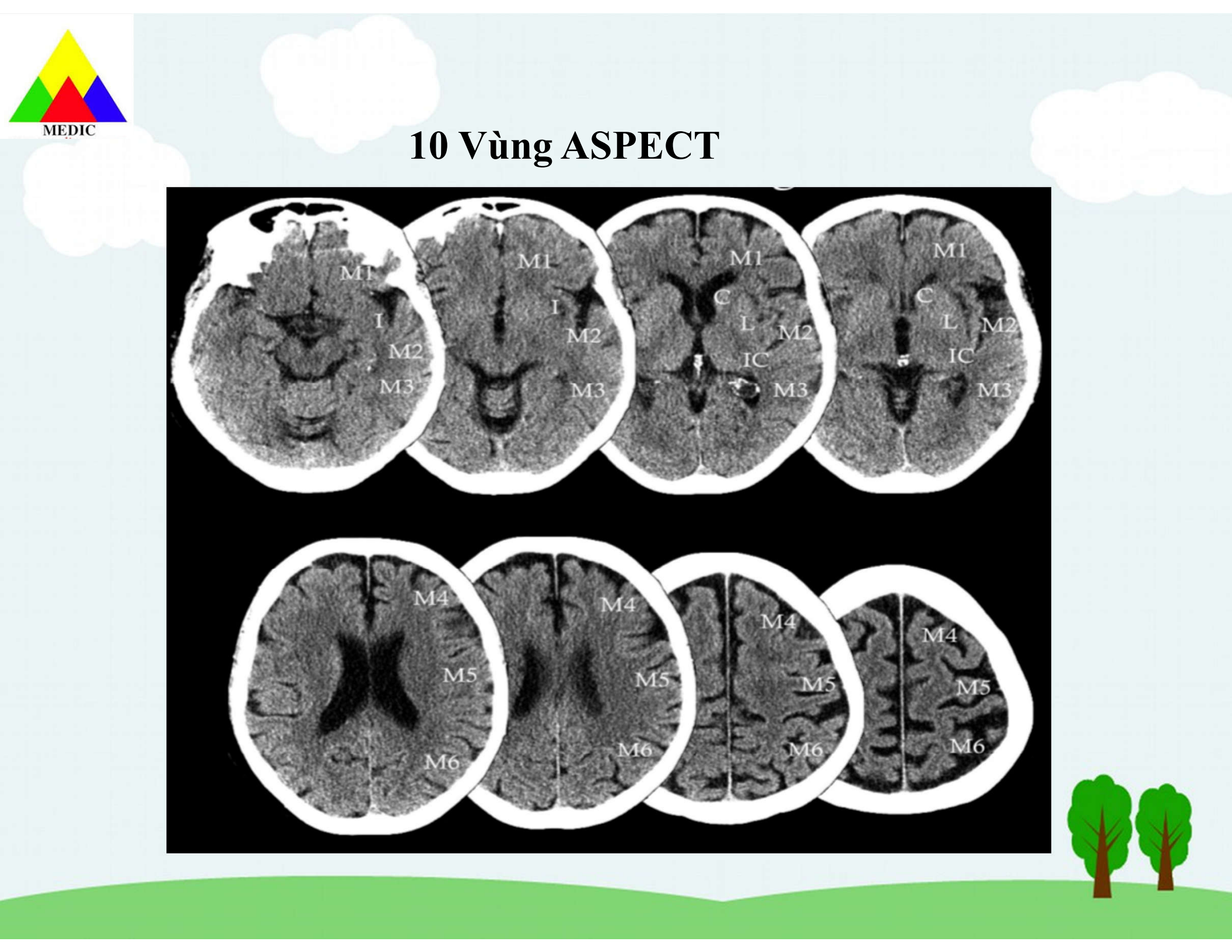

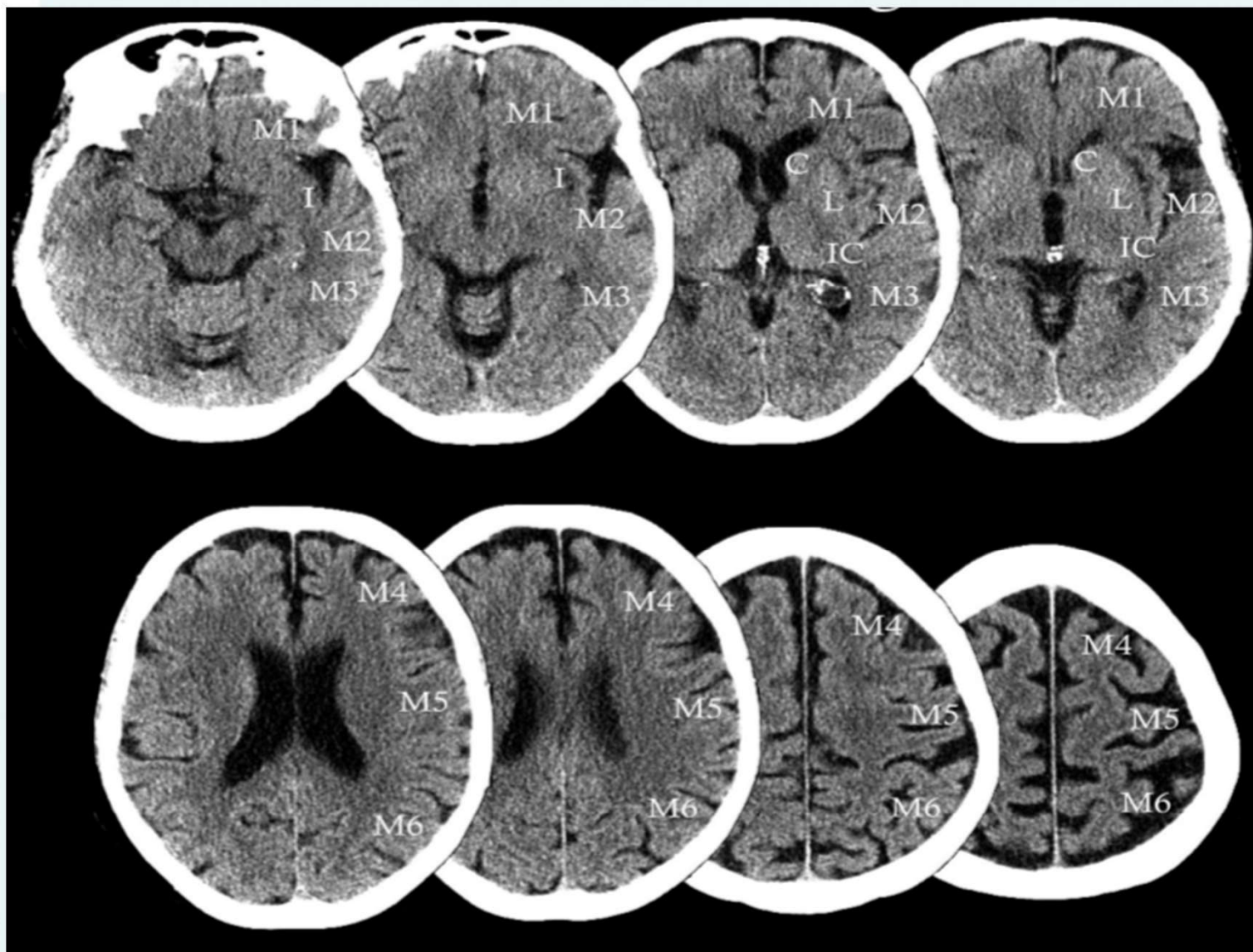
Chỉ định lấy huyết khối động mạch

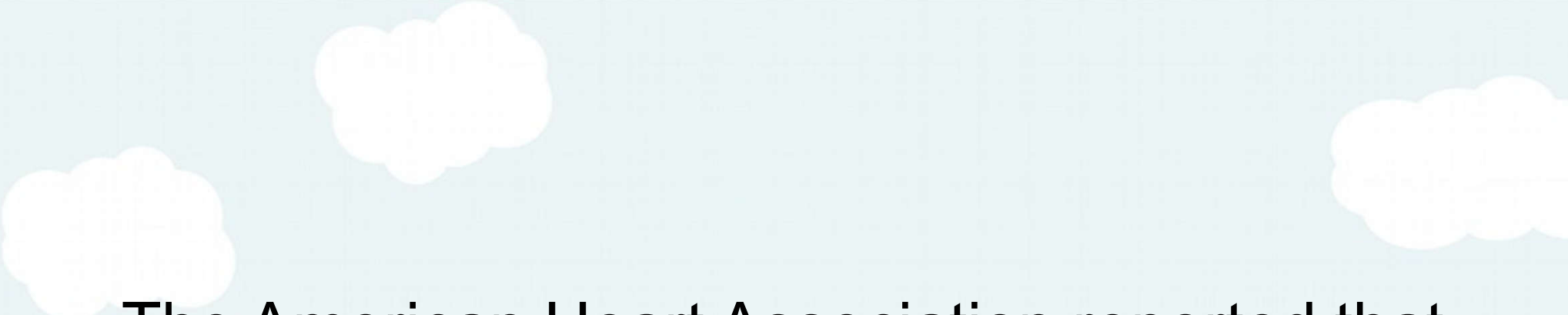
- Tắc động mạch lớn: cảnh trong, não giữa, đốt sống thân nền
- Thời điểm can thiệp sau đột quy
  - $\leq 6-8$ tiếng
  - $\leq 12-24$ tiếng đối với hệ đốt sống thân nền
- NIHSS: 6 – 25
- Có vùng tranh tối- tranh sáng, ASPECT ≥ 6 , tuần hoàn bàng hệ từ mức trung bình

10 Vùng ASPECT

-
- The American Heart Association reported that nearly 75% of stroke victims have dysfunction and 15–30% of stroke survivors have severe disability (13 thg 7, 2021)
  - Prevention of stroke is key – 80 percent of all strokes can be prevented through managing/reducing risk factors.

Khuyến cáo kiểm soát Huyết áp

- BN sau nhồi máu não hoặc TIA cần ĐT huyết áp.
- Mức HA cần đạt $< 140/90\text{mmHg}$. BN ĐTĐ, bệnh thận mạn: HA cần đạt $< 130/80\text{mmHg}$.
- Nhồi máu não dạng lỗ khuyết: HA tâm thu $< 130\text{mmHg}$
- Khuyến cáo sử dụng thuốc ức chế thụ thể angiotensin II + lợi tiểu

Khuyến cáo kiểm soát lipid

- BN Nhồi máu não hoặc TIA cần đánh giá dung nạp lipid máu và điều trị tích cực RL lipid máu bằng statin liều cao
- LDL mục tiêu < 70mg%
- Khi chưa đạt LDL mục tiêu: kết hợp ezetimibe
- Không nên điều trị thường quy statin ở BN đột quỵ xuất huyết não

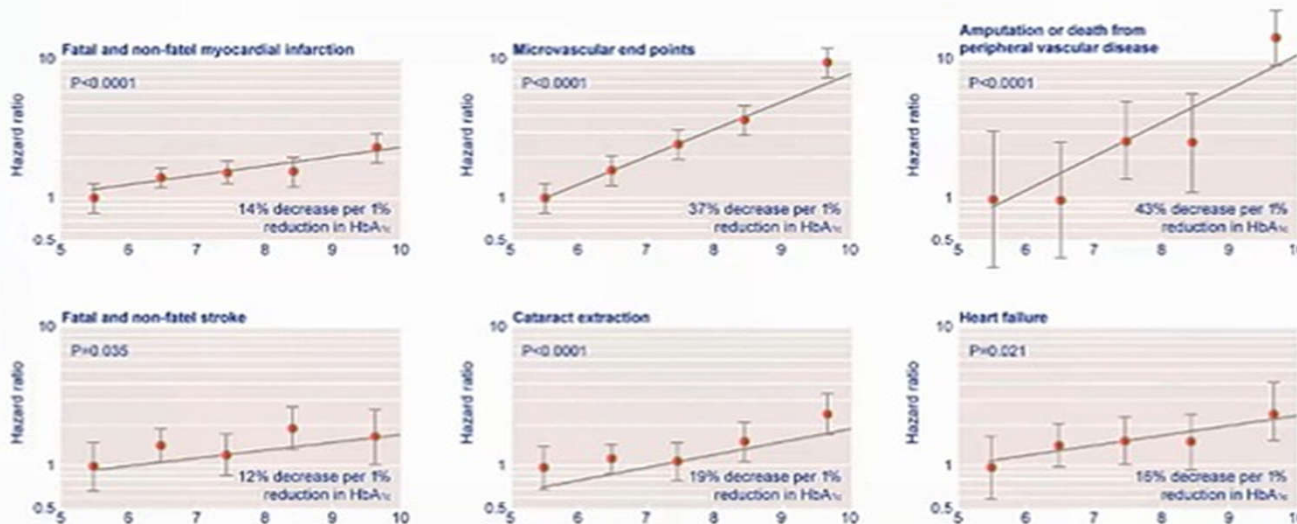

Khuyến cáo kiểm soát đường huyết

- BN nhồi máu não – TIA cần tầm soát ĐTĐ
- ĐT ĐTĐ bằng chế độ ăn, thuốc.., đường huyết mục tiêu: HbA1c <7

HbA1c ↓ by 1% → stroke ↓ by 12%

Updated mean haemoglobin A_{1c} concentration (%). *BMJ* 2000; 321; 405-412

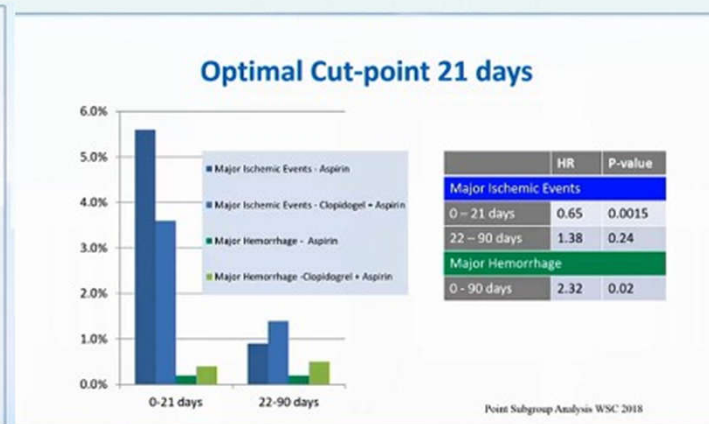
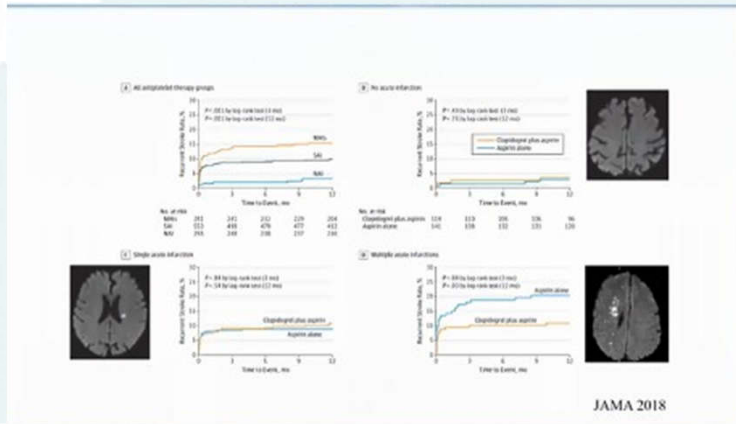

Kháng kết tập tiểu cầu trong dự phòng đột quỵ tái phát

Đột quỵ nhẹ và TIA

- Nên nhập viện, khảo sát hình ảnh học, tầm soát yếu tố nguy cơ
- Có thể gây nhồi máu rộng trong tuần đầu tiên.
- Aspirin+clopidogrel, bắt đầu sử dụng trong 24h đầu tiên và sử dụng trong 21 ngày.
- Tái sử dụng kháng kết tập tiểu cầu sau biến chứng xuất huyết sau xuất huyết 2-3 tháng

Kháng kết tập tiểu cầu trong bệnh lý mạch máu nhỏ

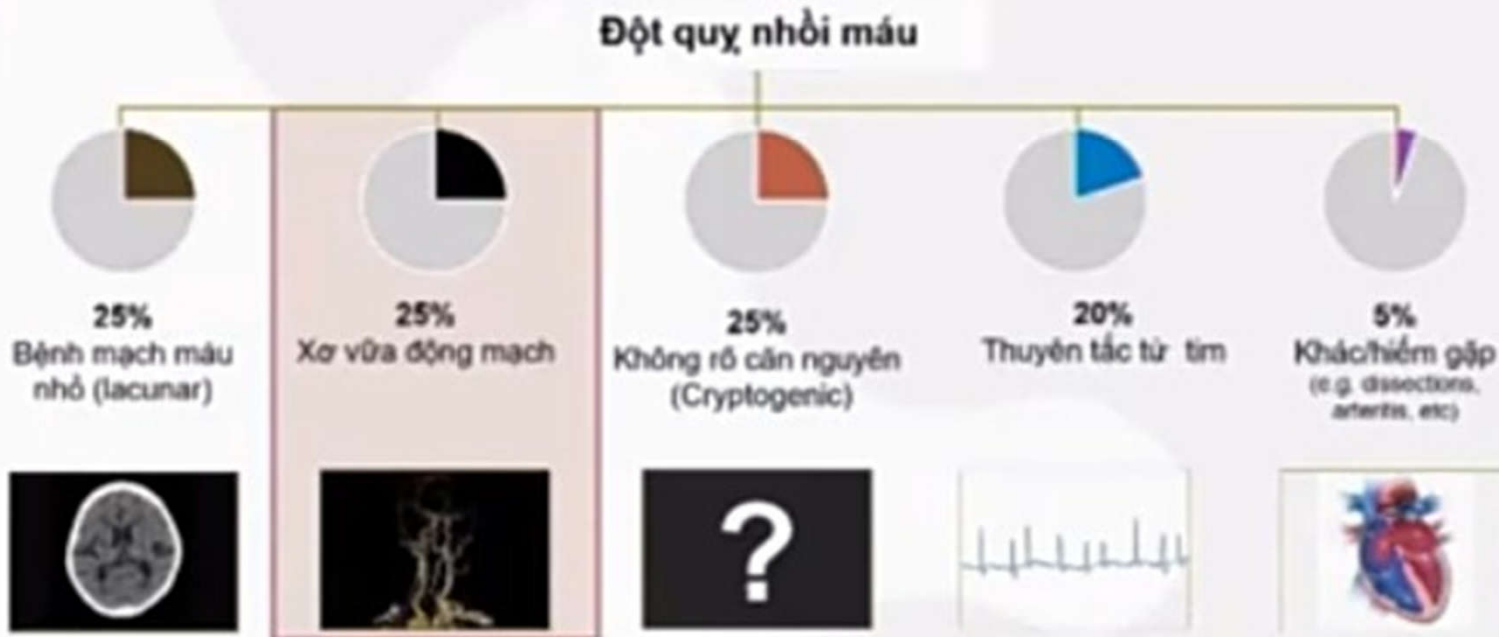
- Tồn thương lớp nội mạc mm nhỏ/ THA – ĐTĐ
- Các dạng tồn thương mm nhỏ:
  - NMN dạng lỗ khuyết < 15mm
  - NMN ở sâu: hạch nền, bao trong
  - TT chất trắng quanh não thất
  - Giãn khoang quanh mạch Virchow Robin
  - Vi xuất huyết
- Lựa chọn thuốc chống kết tập tiểu cầu dựa trên từng cá thể hoá và nguy cơ biến chứng xuất huyết
- Cilostazol là thuốc kháng kết tập tiểu cầu tối ưu, an toàn/ Châu Á

Kháng kết tập tiểu cầu trong hẹp động mạch nội sọ

CÁC PHẦN NHÓM ĐỘT QUỴ NHỒI MÁU VÀ TẦN SUẤT (Phân loại TOAST – Trial of Org 10172 in Acute Stroke Treatment)

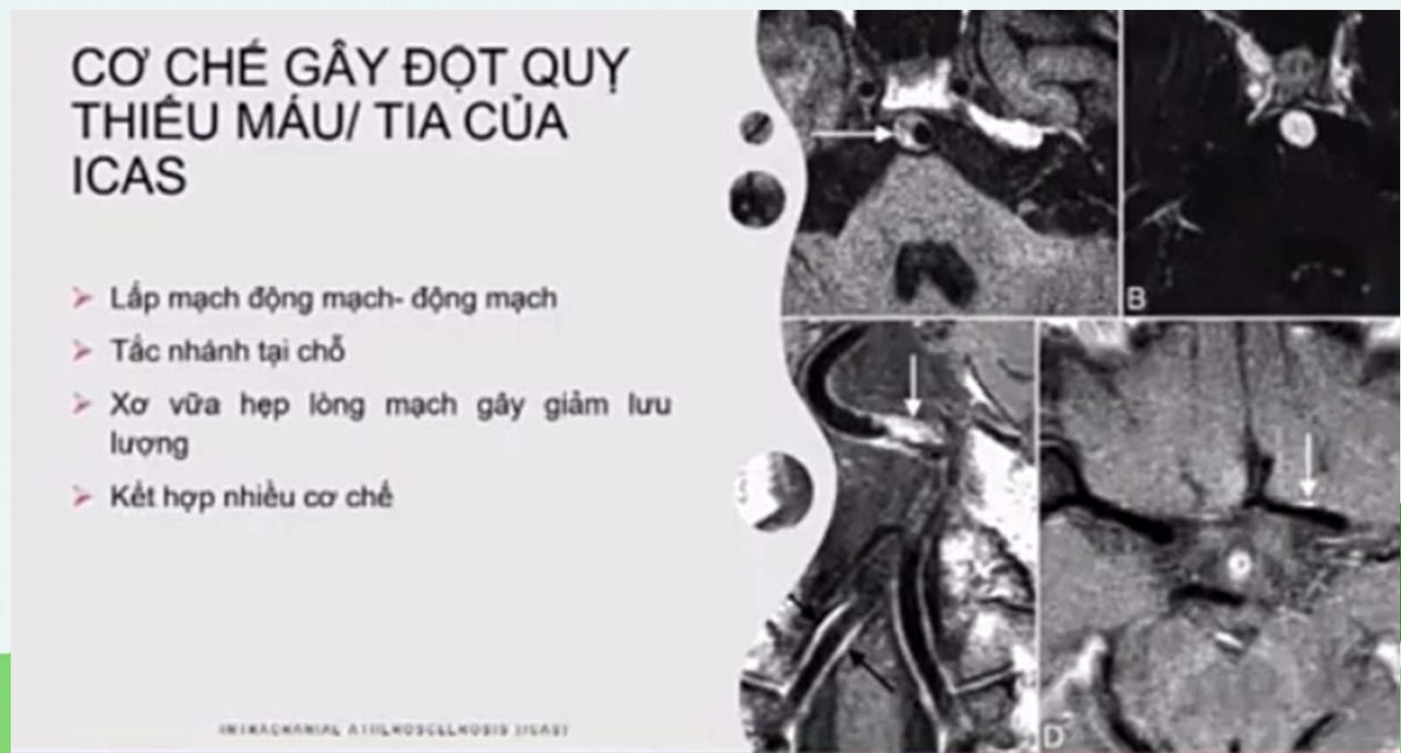
TOAST, Trial of ORG 10172 in Acute Stroke Treatment

Adams et al. Stroke 1993; Hart et al. Lancet Neurol 2014

Kháng kết tập tiểu cầu trong hẹp động mạch nội sọ

- Yếu tố nguy cơ gây hẹp đm nội sọ
  - Lớn tuổi
  - Tăng lipid máu
  - Thuốc lá
  - Đái tháo đường
  - Tăng huyết áp

Kháng kết tập tiểu cầu trong hẹp động mạch nội sọ

- Stroke – TIA mới trong 30 ngày, hẹp 70 – 99% đm lớn, aspirin + clopidogrel, 90 ngày.
- Hẹp nặng 70 – 99%, đã điều trị nội, stroke tái phát, cân nhắc đặt stent nội sọ hay phẫu thuật tạo hình động mạch.
- Stroke – TIA, Hẹp 50 – 99% đm lớn, aspirin + cilostazol 200mg hoặc clopidogrel + cilostazol, 90 ngày
- Stroke nhẹ – TIA, 24h, hẹp nhẹ > 30%, aspirin + ticagrelor 90mg x 2, 30 ngày

Khuyến cáo Đột quy tái phát trong hẹp động mạch ngoài sọ

- Kết hợp kháng kết tập tiểu cầu và Statin
- Stent và phẫu thuật hiệu quả ngang nhau
- Can thiệp dựa vào từng cá thể riêng biệt, khi hẹp đm cảnh $> 70\%$
- Thật cân nhắc khi hẹp đm nặng nhưng không có triệu chứng lâm sàng

Kháng đông trong phòng ngừa đột quỵ

- BN nhồi máu não, TIA, không xác định cơ chế gây đột quỵ khác, cần tầm soát RUNG NHĨ
- BN đột quỵ có rung nhĩ, không bệnh lý van tim, phải được chỉ định thuốc kháng đông.
- Thuốc kháng đông thế hệ mới: Dabigatran, Rivaroxaban, Apixaban có nhiều ưu điểm hơn, tuy nhiên chi phí cao
- Không kết hợp kháng kết tập tiểu cầu và kháng đông, trừ khi có bệnh mạch vành cấp hoặc stent mạch vành.
- Thời gian sử dụng kháng đông sau đột quỵ
  - TIA: sử dụng ngay
  - Đột quỵ nhẹ: 3-5 ngày
  - Đột quỵ vừa: 6-11 ngày
  - Đột quỵ nặng: sau 12 ngày

Thông điệp mang về

Phòng ngừa đột quỵ

Kháng kết tập
tiểu cầu:
Aspirin,
clopidogrel,
cilostazol

Kháng đông

Động mạch ngoài
sọ: statin + kháng
kết tập tiểu cầu
+/- CEA, stent

ACE, lợi tiểu

Đái tháo đường

statin

Cám ơn sự lắng nghe của quý Thầy Cô và các bạn